

HAMU

Dansk Jernbaneforbunds

**Vejledning til personalepolitik vedr. brug af
kropsbårne kamera**

Baggrund

Flere virksomheder i vagt – og sikkerhedsbranchen, en del sundhedspersonale især i psykiatrien samt Politi og ambulancetjeneste i DK anvender kropsbårne kameraer. Primært for at øge sikkerheden for de ansatte, men også for at kunne dokumentere episoder og de situationer hvor verbale overfald, trusler om vold og fysiske overfald desværre opstår.

Dansk Jernbaneforbund har i 2 spørgeskemaundersøgelser, den første i 2023 og den anden i 2025, kunne påvise, at verbale overfald, trusler om vold og fysiske overfald desværre er en del af en arbejdsdag for alt for mange af vores medlemmer.

I den offentlige transport anvendes kropsbårne kameraer også, hos den største togoperatør i DK er dette endnu ikke obligatorisk, men en mulighed.

Der findes endnu ikke et studie i DK, der belyser om kropsbårne kameraer har en deeskalerende effekt, men i 2025 er der påbegyndt netop sådant et [studie](#), hvor også tog operatører medvirker. Resultatet fra dette studie vil foreligge i 2026.

Dansk Jernbaneforbund støtter dette studie.

Langt hovedparten af anbefalinger, vejledninger, regler og lovgivning, der beskriver anvendelse af kropsbårne kamera, handler stort set udelukkende om beskyttelse af personer, der optages af kropsbårne kameraer og ikke om beskyttelse af det personale, der foretager optagelser.

Dansk Jernbaneforbund mener derfor, at der er brug for velbeskrevne personalepolitikker der tager udgangspunkt i maksimal beskyttelse af de ansatte, der bærer – og optager med kropsbårne kameraer. Dansk Jernbaneforbund mener, at de personalepolitikker som forbundet har kendskab til, ikke i tilstrækkelig grad omfatter og beskriver dette og at der derfor kan opstå risiko for at virksomheder anvender optagelser uhensigtsmæssigt. Disse optagelser kan i yderste tilfælde medføre ansættelsesmæssige konsekvenser.

Dette udkast til vejledning om personalepolitik vedr. brug af kropskameraer, der skal betragtes som et katalog, tager udgangspunkt i netop maksimal beskyttelse af disse ansatte i jernbane virksomheder.

Der har været retssager, hvor afgørelser har vist, at der er brug for et nuanceret syn på brug af optagelser. Ikke kun optaget af kropsbårne kameraer, men af optagelser i det hele taget, fra det offentlige rum, private aktører og mobiltelefoner.

Lovgivning, regler og vejledninger

[Datatilsynet](#), er ansvarlig anvendelse af borgernes data i et digitaliseret samfund og er den centrale uafhængige myndighed, der fører tilsyn med, at reglerne om databeskyttelse bliver overholdt.

Datatilsynet beskriver, at hvis man optager billeder og lyd ved brug af kropsbårne kameraer, er man i udgangspunktet underlagt de almindelige databeskyttelsesretlige regler og principper og ikke reglerne i tv-overvågningsloven.

Datatilsynet anbefaler, at den dataansvarlige udarbejder og udleverer en [medarbejderinstruks](#) til de medarbejdere, der bliver udstyret med kropsbårne kameraer.

I Aftalen mellem LO og DA om [kontrolforanstaltninger](#) beskrives det, at "*Hovedorganisationerne er endvidere enige om at anbefale, at der kan indgås særlige aftaler afpasset efter arbejdsforholdenes karakter. Der kan f.eks. være tale om logging i relation til e-mail, telefon, GPS, internet og om videoovervågning.*"

På en konference afholdt af Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur ([EU-OSHA](#)) d. 26. november 2025, [faciliteret af NFA](#), udtalte repræsentanter fra FH og DA i et fælles oplæg om arbejdsmiljø i den digitale tidsalder, at der var brug for at modernisere netop aftalen om kontrolforanstaltninger med baggrund i anvendelse af AI og øget anvendelse af overvågning.

Dansk Jernbaneforbund vil medvirke til at modernisere aftalen om kontrolforanstaltninger.

For virksomheder der er certificeret efter [Dansk Standard](#) (DS) og [ISO 45001](#) om arbejdsmiljøledelse, findes i denne standard b.l.a.

1. krav til et produkt, et system eller en metode samt evt. krav til mærkning og brugsvejledninger samt evt. krav til andet end selve produktet
2. prøvningsmetoder, der skal bruges til at vise, at kravene er overholdt
3. evt. annekser, som kan uddybe standardens krav og prøvningsmetoder eller indeholde vejledning og information.

Ved henvendelse til Dansk Standard vedr. medarbejderpolitikker specifikt omhandlende anvendelse af kropsbårne kameraer, har DS svaret, at det er vigtigt at en medarbejderpolitik er beskrevet gældende for virksomheden og specifikke funktioner som f.eks. anvendelse af kropskameraer. En medarbejderpolitik må iflg. DS ikke være for bred eller for overfladisk beskrevet, således at den kunne være gældende for andre virksomheder.

Vejledning til personalepolitik vedr. brug af kropsbårne kamera

Formål

formålet med anvendelsen af kropsbårne kameraer er at:

- øge tryghed og sikkerhed for medarbejdere og borgere/kunder
- forebygge konflikter, trusler og vold
- dokumentere hændelser i forbindelse med konflikter, trusler og vold
- eventuel juridisk sagsbehandling ved udlevering til Politi
- kropsbårne kameraer ikke anvendes med henblik på generel overvågning eller kontrol af medarbejdere.

Anvendelsesområde

Denne politik gælder for ansatte, der i forbindelse med deres arbejde:

- har borger- eller kundekontakt
- kan udsættes for konfliktsituationer
- kropsbårne kameraer må kun anvendes i arbejdstiden og i arbejdsmæssig sammenhæng

Aktivering af kropsbårne kameraer

Kameraet skal bruges som et redskab, der kan nedtrappe konflikter og mindske risiko for, at ansatte udsættes for overfusninger, trusler og vold i arbejdet.

- det er derfor afgørende, at kameraet bruges på en måde, der ikke opildner en konflikt
- undgå at bruge kameraet på en måde, som kan opfattes truende eller som en magtdemonstration.
- brug kameraet på en måde, hvor det på afdæmpet vis bliver kommunikeret, at der optages med lyd og billede for den ansattes egen sikkerhed og for at dokumentere situationen
- som udgangspunkt anbefales det, at passageren gøres opmærksom på, at kameraet aktiveres.

Hvis det vurderes, at det kan være med til at opildne passageren, kan det undlades at annoncere, at kameraet aktiveres. Kameraet vil dog altid udsende en lyd og/eller lyssignal, når en optagelse begyndes.

kropsbårne kameraer må kun aktiveres i konkrete situationer, hvor der er behov for dokumentation eller forebyggelse af konflikt

- når det vurderes, at det kan nedtrappe konflikten, hvis kameraet aktiveres.
- hvis passagerens opførsel er eskaleret til et punkt, som vurderes som grænseoverskridende og bør dokumenteres.
- hvis det fornemmes, at situationen med en passager kan udvikle sig i en ubehagelig og farlig retning, som bør dokumenteres.
- ansatte skal, så vidt muligt, oplyse den registrerede part om, at optagelse påbegyndes

Databeskyttelse og GDPR

- optagelser betragtes som personoplysninger og behandles i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen (GDPR)
- optagelser opbevares sikkert og med begrænset adgang
- kun autoriserede personer må tilgå optagelser.
- når kameraet er aktiveret og en optagelse er foretaget, gemmes optagelsen med lyd og billede direkte f.eks. på et sikkert online drev eller ved overførsel via dockingstation til en sikker pc drev, som administreres af sikkerhedsvirksomheden [xxxx]. Denne virksomhed opbevarer og behandler eventuelle optagelser i overensstemmelse med gældende lovgivning.
- optagelser slettes automatisk efter [fx 30 dage], medmindre de indgår i en konkret sag
- registrerede personer har ret til indsigt i henhold til gældende lovgivning.
- hvis en passager spørger til GDPR, kan der henvises til virksomhedens hjemmeside, hvor GDPR og formålet er beskrevet. Alternativt kan passageren henvises til et telefonnummer til virksomheden.

Brug af optagelser

Optagelser må kun anvendes til dokumentation af hændelser.

- hvis en optagelse skal gemmes som dokumentation til politiet, skal ledelsen kontaktes snarest muligt efter, optagelsen er foretaget, og ledelsen anmodes om at sikre optagelsen, så den ikke slettes.
- for at få adgang til en optagelse skal ledelsen sammen med en autoriseret person godkende adgangen til optagelsen via drevet, hvorefter optagelse kan gennemgås. Denne four-eyes-kontrolmekanisme sikrer, at der ikke sker unødvendig adgang til optagelser
- eventuel juridisk sagsbehandling

Der er to typer scenarier, hvor en optagelse skal gennemgås:

1. en ansat har være udsat for en hændelse, som den ansatte gerne vil have bliver gennemgået og evt. delt med politiet. Ledelsen kontaktes og den ansatte anmoder om at se optagelsen. Herefter kontakter ledelsen en autoriseret person, som sammen kan sikre adgang til optagelsen via four-eyes-kontrol-mekanismen. Den stedlige tillidsrepræsentant skal være til stede, når optagelsen gennemgås.
2. En passager har henvendt sig til virksomheden angående en konkret klage om en angivelig alvorlig hændelse. Det kan f.eks. være med påstand om, at passageren er blevet udsat for trusler eller vold af en ansat. Ledelsen og en autoriseret person vil på den baggrund, gennemgå optagelsen, den stedlige tillidsrepræsentant skal være til stede, når optagelsen gennemgås.

Optagelser må ikke anvendes til:

- løbende performanceovervågning
- at føre disciplinærsager
- uformelle eller private formål
- deling på sociale medier eller interne som eksterne platforme
- optagelser i private pauser, omklædningsrum, toiletter eller andre private situationer

HAMU

Ansattes rettigheder

- ansatte skal informeres grundigt om formål, brug og rettigheder før ibrugtagning
- Ansatte skal informeres grundigt om indholdet af personalepolitik om kropsbårne kameraer før ibrugtagning
- ansatte kan anmode om indsigt i optagelser, hvor de selv indgår
- den stedlige tillidsrepræsentant skal være til stede, når optagelsen gennemgås
- eventuelle bekymringer kan rettes til nærmeste leder

Ledelsens ansvar

Ledelsen er ansvarlig for:

- klar instruktion og oplæring i brug af kropsbårne kameraer
- overholdelse af lovgivning og interne retningslinjer
- løbende evaluering af ordningen
- dialog med ansatte og disses tillidsrepræsentanter

Ikrafttræden og revision

Denne politik træder i kraft pr. [dato] og revideres løbende – minimum hvert andet år – eller ved ændringer i lovgivning eller praksis.